

EUROPEJSKI BANK CENTRALNY

ZBIERANIE DANYCH OD INSTYTUCJI KREDYTOWYCH I INNYCH PODMIOTÓW ZAWODOWO ZAJMUJĄCYCH SIĘ OBSŁUGĄ GOTÓWKI ZGODNIE Z RAMOWYMI ZASADAMI POWTÓRNEGO WPROWADZANIA BANKNOTÓW EURO DO OBIEGU

OGÓLNE REGUŁY ZBIERANIA DANYCH OKREŚLONE W „RAMOWYCH ZASADACH...”

Zgodnie z rozdziałem 2.7 „Ramowych zasad...” instytucje kredytowe i inne podmioty zawodowo zajmujące się obsługą gotówki, których dotyczą „Ramowe zasady...”, regularnie przekazują krajowym bankom centralnym następujące dane:

- ogólne informacje na temat powtórne wprowadzania banknotów do obiegu oraz centrów gotówkowych;
- statystykę dotyczącą ilości operacji gotówkowych;
- informacje o bankomatach i urządzeniach do wtórne zasilania obiegu;
- informacje o niewielkich oddziałach banków, gdzie wielkość obrotów gotówkowych jest bardzo niska, a jakość obiegową sprawdza się ręcznie.

Niniejszy dokument przedstawia obowiązujące w Eurosystemie wymogi w zakresie zbierania danych określone w rozdziale 2.7 „Ramowych zasad...”. Wymogi te nie stosują się do instytucji kredytowych i innych podmiotów zawodowo zajmujących się obsługą banknotów, które same nie wprowadzają fizycznie banknotów do powtórne obiegu z wyjątkiem wypłat w kasach.

1 CELE

Głównym celem zbierania danych jest umożliwienie Eurosystemowi – jako organowi władzy emisyjnej – monitorowania na bieżąco działań związanych z powtórne wprowadzaniem banknotów do obiegu przez instytucje kredytowe i inne podmioty zawodowo zajmujące się obsługą gotówki; pozwoli to na ocenę jakości banknotów euro znajdujących się w obiegu oraz odpowiednie reagowanie.

W szczególności na podstawie zbieranych danych EBC i krajowe banki centralne będą mogły:

- ustalić, które podmioty zajmują się powtórne wprowadzaniem banknotów do obiegu;
- porównać odsetek banknotów uznanych przez poszczególne podmioty za niezdatne do obiegu, by na tej podstawie ocenić, jak podmioty te radzą sobie z sortowaniem banknotów według jakości obiegowej;
- rozpoznać zagadnienia wymagające dalszego zbadania przez krajowe banki centralne, na przykład w drodze inspekcji.

Eurosystem wykorzystuje zgromadzone dane do zapewniania odpowiedniej jakości banknotów znajdujących się w obiegu. We wszystkich krajach obszaru euro zbieranie danych powinno odbywać

się zgodnie z tymi samymi zasadami, tak aby zapewnić jednakowe warunki dla wszystkich, a jednocześnie dostarczyć informacji o całości obszaru euro. W celu ograniczenia obciążeń administracyjnych dla wszystkich zainteresowanych zbieranie danych należy prowadzić w sposób efektywny i w możliwie ograniczonym zakresie. W związku z tym, oprócz stosowania uzgodnionych tabel sprawozdawczych, sugeruje się zbadanie możliwości wspólnego korzystania z danych przez Eurosystem oraz instytucje kredytowe i inne podmioty zawodowo zajmujące się obsługą gotówki za pośrednictwem wspólnej platformy elektronicznej.

2 ZAKRES SPRAWOZDAWCZOŚCI

Zgodnie z rozdziałem 2.1.2 „Ramowych zasad...” przy wydawaniu banknotów euro w kasach instytucji kredytowych należy starannie sprawdzać ich autentyczność i jakość obiegu, ale ze względów praktycznych nie zbiera się od tych instytucji szczegółowych danych o wpłatach i wypłatach kasowych.

Z uwagi na fakt, że instytucje kredytowe i inne podmioty zawodowo zajmujące się obsługą gotówki zobowiązane są niezwłocznie przekazywać podejrzanym banknoty i fałszyfikaty odpowiednim władzom, a krajowe banki centralne są w stanie samodzielnie sporządzać statystyki w tym zakresie, nie uważa się obecnie za konieczne zbieranie osobnych danych o liczbie podejrzanych banknotów i/lub fałszyfikatów wykrytych w ramach czynności związanych z powtórным wprowadzaniem banknotów do obiegu przez instytucje kredytowe i inne podmioty zawodowo zajmujące się obsługą gotówki.

3 CYKLE ZBIERANIA DANYCH

Dane wchodzące w zakres planu sprawozdawczego można podzielić na stałe i operacyjne. Dane zbiera się w określonych cyklach.

3.1 DANE STAŁE

Dane stałe opisują np. konkretne podmioty wprowadzające banknoty z powrotem do obiegu (instytucje kredytowe lub inne podmioty zawodowo zajmujące się obsługą gotówki), niewielkie oddziały banków i kryteria zaliczenia ich do tej kategorii, a także rodzaje i numery urządzeń do obsługi banknotów. Dla zapewnienia poprawności danych stałych – które z definicji zmieniają się rzadko – ważne jest, by krajowe banki centralne na bieżąco je aktualizowały.

Zbieranie danych stałych rozpocznie się po wejściu w życie wymogów sprawozdawczych określonych w „Ramowych zasadach...” w tych państwach członkowskich, gdzie dopuszcza się obecnie powtórne wprowadzanie banknotów do obiegu w obrębie sektora instytucji kredytowych. W pozostałych państwach członkowskich wymogi sprawozdawcze w zakresie danych stałych zaczną obowiązywać, kiedy poszczególne podmioty rozpoczną wprowadzanie banknotów do obiegu wtórnego po wejściu w życie „Ramowych zasad...”. Od tej pory wszelkie zmiany będą zgłaszane do krajowych banków centralnych na bieżąco, w ciągu najwyżej trzech miesięcy. Zakres przekazywanych danych zostanie określony we wzorcowym kwestionariuszu.

3.2 DANE OPERACYJNE

Dla potrzeb sprawozdawczości danymi operacyjnymi są dane gromadzone w ramach obsługi i wprowadzania do obiegu banknotów przez instytucje kredytowe i inne podmioty zawodowo zajmujące się obsługą gotówki.

Dane operacyjne przekazuje się do właściwego krajowego banku centralnego w cyklach półrocznych, najpóźniej dwa miesiące od zakończenia okresu sprawozdawczego (tj. do końca lutego za pierwsze półrocze i do końca sierpnia za drugie). Zakres przekazywanych danych zostanie określony we wzorcowym kwestionariuszu.

4 PODMIOTY SPRAWOZDAWCZE

Z zasady dane operacyjne powinny być dostarczane przez podmioty zajmujące się obsługą gotówki. Jeżeli instytucja kredytowa zleciła obsługę gotówki innemu podmiotowi zajmującemu się tym zawodowo, a bank centralny nie może uzyskać od tego podmiotu danych operacyjnych, obowiązek ich przekazania spoczywa na instytucji kredytowej.

5 POZIOM AGREGACJI

Instytucje kredytowe i inne podmioty zawodowo zajmujące się obsługą gotówki przekazują dane operacyjne w formie zagregowanej, tj. bez podziału na oddziały (dla instytucji kredytowych) lub ośrodki kasowo-skarbcowe (dla innych podmiotów). Wyodrębnia się dane operacyjne dotyczące niewielkich oddziałów banków.

Krajowy bank centralny decyduje, czy zbierać od poszczególnych podmiotów dane zagregowane na poziomie krajowym, czy regionalnym (np. region południowy).

Aby przedstawić Eurosystemowi wyraźny przekrój działań instytucji kredytowych i innych podmiotów zawodowo zajmujących się obsługą gotówki w zakresie obsługi banknotów i ich powtórnego wprowadzania do obiegu, dane operacyjne podaje się w sztukach i w podziale na nominały. Taki poziom szczegółowości, niezbędny dla realizacji celów Eurosystemu wymienionych w punkcie 1, wynika ze znaczących różnic w okresach użyteczności obiegowej banknotów o różnych nominałach.

6 PUBLIKACJA DANYCH PRZEZ EUROSYSYTEM ORAZ POUFNOŚĆ INFORMACJI

Banki centralne Eurosystemu mogą publikować raporty i statystyki z wykorzystaniem danych uzyskanych w związku z „Ramowymi zasadami...”. Publikacje takie (zarówno krajowych banków centralnych, jak i EBC) wymagają zagregowania na takim poziomie, aby żadnych danych nie można było skojarzyć z konkretnymi podmiotami sprawozdawczymi.

Określenie poziomu poufności danych wymaga oceny ich istotności. Zarówno dane stałe, jak i operacyjne traktuje się jako poufne.

7 ROZPOCZĘCIE ZBIERANIA DANYCH

System sprawozdawczości zacznie funkcjonować najpóźniej do końca 2006 r. Krajowe banki centralne powiadomią zainteresowane podmioty o wymogach sprawozdawczych.

W połowie 2007 r. nastąpi przegląd systemu sprawozdawczości w celu określenia, czy zbierane dane są wystarczające do prowadzenia monitorowania i czy nie trzeba poszerzyć ich zakresu. Zostanie też rozważona możliwość uwzględnienia w systemie danych o urządzeniach do wydawania i przyjmowania pieniędzy pracujących w obiegu zamkniętym.

© Europejski Bank Centralny 2006

Adres: Kaiserstrasse 29, 60311 Frankfurt am Main, Niemcy

Adres do korespondencji: Postfach 16 03 19, 60311 Frankfurt am Main, Niemcy

Telefon: +49 69 1344 0

Internet: [www: http://www.ecb.int](http://www.ecb.int)

Fax: +49 69 1344 6000

Telex: 411 144 ecb d

Wszystkie prawa zastrzeżone. Zezwala się na wykorzystanie do celów edukacyjnych i niekomercyjnych pod warunkiem podania źródła.
Według stanu z grudnia 2005 r.

ISBN 92-9181-904-2 (Druk)

ISBN 92-9181-905-0 (Online)